

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

INNOWACJE W MIKROPRZEDSIĘBIORSTWACH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2011-2013

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, marzec 2016 r.

W opracowaniu zaprezentowane zostały informacje na temat **działalności innowacyjnej mikroprzedsiębiorstw**, tj. podmiotów o liczbie pracujących poniżej 10 osób, które nie są objęte badaniami działalności innowacyjnej prowadzonymi corocznie przez statystykę publiczną.

Źródłem informacji z zakresu działalności innowacyjnej mikroprzedsiębiorstw w latach 2011-2013 są dane pochodzące z badania innowacji w mikroprzedsiębiorstwach zrealizowanego w ramach Projektu „Wsparcie monitorowania polityki spójności w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz programowania i monitorowania polityki spójności w perspektywie finansowej 2014-2020”.

Badanie przeprowadzono na próbie mikroprzedsiębiorstw zaliczanych do następujących rodzajów działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności: 02, 03, 05, 06, 07, 08, 09, 10-59 (z wyłączeniem 4950), 60, 61, 62, 63, 64, 66, 68, 69, 70-79, 80, 81, 82, 85 (z wyłączeniem 8542B), 86, 87, 88, 90, 91, 92, 93, 95, 96.

W tych przedsiębiorstwach analizie poddane zostały rodzaje wdrożonych innowacji (produktowe, procesowe, organizacyjne, marketingowe), udział przychodów uzyskanych ze sprzedaży innowacyjnych produktów w przychodach ogółem, współpraca w zakresie działalności innowacyjnej (częstotliwość korzystania z zasobów zewnętrznych) oraz korzystanie ze wsparcia publicznego dla innowacji.

Podstawowe pojęcia

Innowacja produktowa – wprowadzenie na rynek wyrobu lub usługi, które są nowe lub istotnie ulepszone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych. Innowacje produktowe w zakresie usług polegają na wprowadzeniu znaczących udoskonalień w sposobie świadczenia usług, na dodaniu nowych funkcji lub cech do istniejących usług lub na wprowadzeniu całkowicie nowych usług.

Innowacja procesowa – zastosowanie nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, dystrybucji i wspierania działalności w zakresie wyrobów i usług. Zalicza się tu nowe lub znacząco ulepszone metody tworzenia i świadczenia usług. Mogą one polegać na znaczących zmianach w zakresie sprzętu i oprogramowania wykorzystywanego dla działalności usługowej lub na zmianach w zakresie procedur i technik wykorzystywanych do świadczenia usług. Innowacje procesowe obejmują także nowe lub istotnie ulepszone techniki, urządzenia i oprogramowanie w działalności pomocniczej takiej, jak zaopatrzenie, księgowość, obsługa informatyczna i prace konserwacyjne.

Innowacja marketingowa – wdrożenie nowej koncepcji lub strategii marketingowej różniącej się znacząco od metod marketingowych dotychczas stosowanych w danym przedsiębiorstwie. Obejmuje znaczące zmiany w projekcie/konstrukcji produktów, opakowaniu, dystrybucji produktów, promocji produktów i kształtowaniu cen. Nie zalicza się tu zmian sezonowych, regularnych i innych rutynowych zmian w zakresie metod marketingowych.

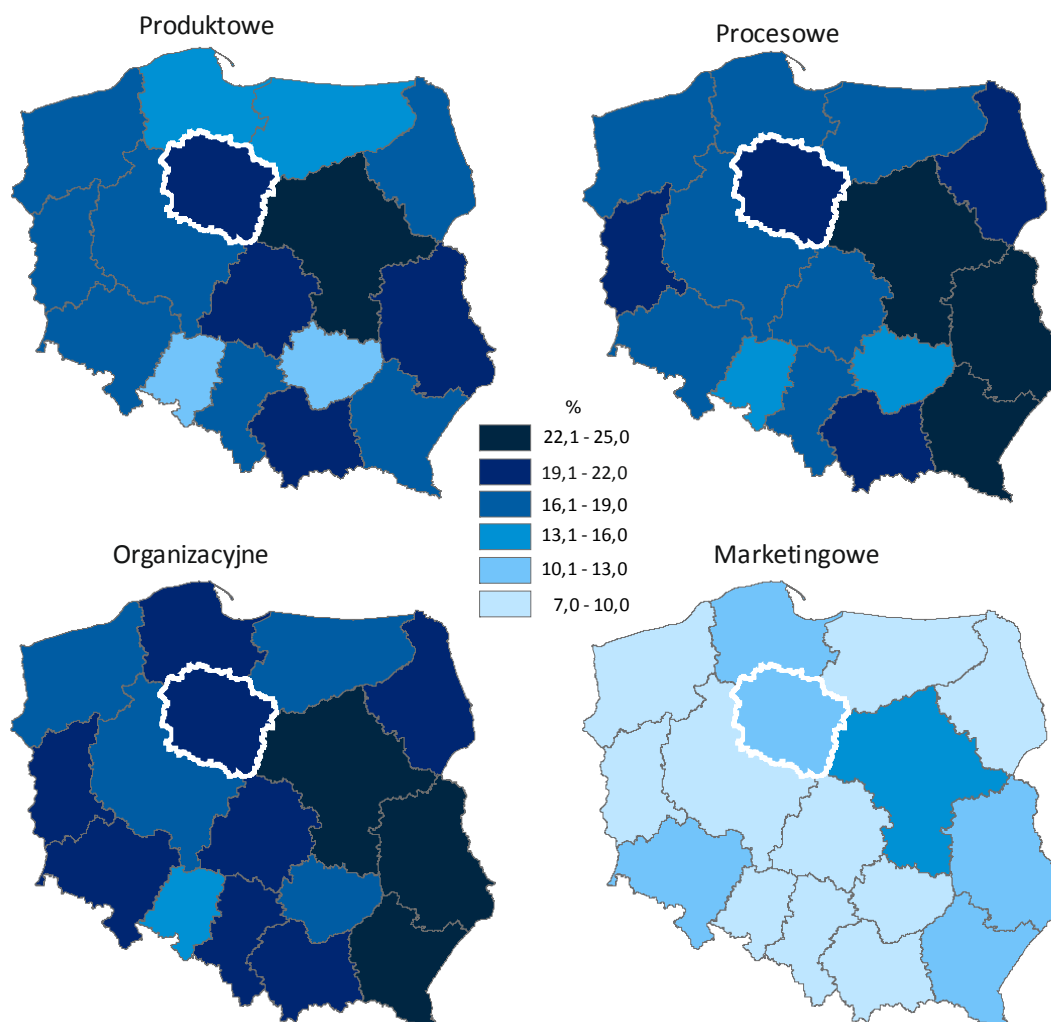
Innowacja organizacyjna – wdrożenie nowej metody organizacyjnej w przyjętych przez przedsiębiorstwo zasadach działania (w tym w zakresie zarządzania wiedzą), w organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem, która nie była dotychczas stosowana w danym przedsiębiorstwie. Musi być wynikiem strategicznych decyzji podjętych przez kierownictwo. Nie zalicza się tu fuzji i przejęć, nawet jeżeli dokonano ich po raz pierwszy.

Innowacje obok nauki i techniki należą do kluczowych czynników wzrostu produktywności, rozwoju gospodarczego i poprawy dobrobytu. Zgodnie z założeniami strategicznymi Unii Europejskiej odgrywają istotną rolę w kształtowaniu zasadniczych wyzwań polityki publicznej. Można też oczekiwać, że stopień zależności tej polityki od innowacji będzie się w przyszłości pogłębiał.

Zgodnie z przyjętą w Unii Europejskiej i OECD, a zaprezentowaną w Podręczniku Oslo definicją, innowacje to wdrożenie nowego lub istotnie ulepszonego produktu (wyrobu, usługi) lub procesu, nowej metody organizacyjnej lub nowej metody marketingowej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub w stosunkach z otoczeniem. Nowy lub istotnie ulepszony produkt zostaje wdrożony, gdy jest wprowadzony na rynek. Nowe procesy, metody organizacyjne lub metody marketingowe zostają wdrożone, kiedy rozpoczyna się ich faktyczne wykorzystywanie w działalności przedsiębiorstwa.

Udział mikroprzedsiębiorstw, które w latach 2011-2013 wprowadziły innowacje w liczbie mikroprzedsiębiorstw ogółem

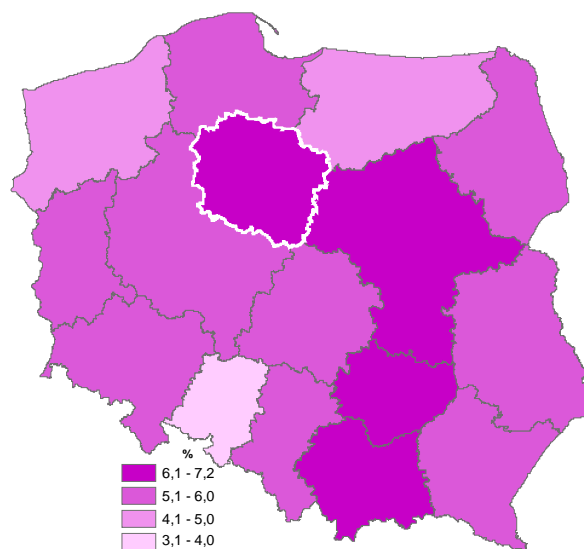
Obecnie wprowadzanie innowacji nie jest już tylko domeną dużych podmiotów, ale również firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, w tym mikroprzedsiębiorstw. W gospodarce każdego kraju, a także regionu, mikroprzedsiębiorstwa należą do instrumentów stymulujących rozwój gospodarczy. Przeprowadzone analizy wskazują, że w latach 2011-2013 poziom innowacyjności mikroprzedsiębiorstw pozostawał zróżnicowany regionalnie. **Województwo kujawsko-pomorskie** w tym

okresie należało, obok mazowieckiego, do województw, w których udział mikroprzedsiębiorstw, które wprowadziły wszystkie analizowane rodzaje innowacji w liczbie mikroprzedsiębiorstw ogółem kształtował się powyżej średniej w Polsce. W przypadku innowacji **marketingowych** wartość wskaźnika obrazującego udział mikroprzedsiębiorstw w kujawsko-pomorskim, które je wprowadziły względem ogólnej liczby mikroprzedsiębiorstw była o 1,1 p.proc. wyższa niż średnio w Polsce. W odniesieniu do innowacji **procesowych** wskaźnik ten był wyższy o 1,3 p.proc., **produktowych** wyższy o 0,9 p.proc. i **organizacyjnych** wyższy o 0,5 p.proc. Spośród wymienionych rodzajów innowacji w latach 2011-2013 najczęściej mikroprzedsiębiorstwa w województwie kujawsko-pomorskim wprowadzały innowacje organizacyjne i procesowe (odpowiednio 21,3% i 21,2%). Na zbliżonym poziomie było też wdrażanie innowacji produktowych (19,4%). Podobnie jak w całej Polsce najmniejszy był udział mikroprzedsiębiorstw, które wprowadziły innowacje marketingowe (11,5%).

Na tle Polski mikroprzedsiębiorstwa województwa kujawsko-pomorskiego wykazały się również dużą umiejętnością korzystania z zasobów zewnętrznych (od innych podmiotów). Za miarę tych umiejętności uznaje się **współpracę z innymi podmiotami**. Współpraca taka stanowi istotny element działalności przedsiębiorstwa, ponieważ umożliwia szerszy dostęp do wiedzy i nowych technologii, a także pozwala na obniżenie kosztów i ryzyka prowadzonej działalności gospodarczej, sprzyja też wymianie doświadczeń i informacji. Jej podjęcie oznacza aktywny udział we wspólnych projektach z innymi przedsiębiorstwami lub instytucjami niekomercyjnymi. Współpraca taka może mieć charakter perspektywiczny i długofalowy i nie musi pociągać za sobą bezpośrednich, wymiernych korzyści ekonomicznych dla uczestniczących w niej partnerów. W latach 2011-2013 w województwie kujawsko-pomorskim współpracę taką w zakresie działalności innowacyjnej podjęło 6,6% mikroprzedsiębiorstw. Było to o 0,7 p.proc. więcej niż średnio w Polsce. Kujawsko-pomorskie zajęło trzecie miejsce wśród województw, po małopolskim (7,2%) i mazowieckim (7,0%), pod względem udziału przedsiębiorstw współpracujących z innymi podmiotami w zakresie działań innowacyjnych w ogólnej liczbie mikroprzedsiębiorstw.

Udział przedsiębiorstw, które w latach 2011-2013 podjęły współpracę z innymi jednostkami w zakresie działalności innowacyjnej w liczbie mikroprzedsiębiorstw ogółem

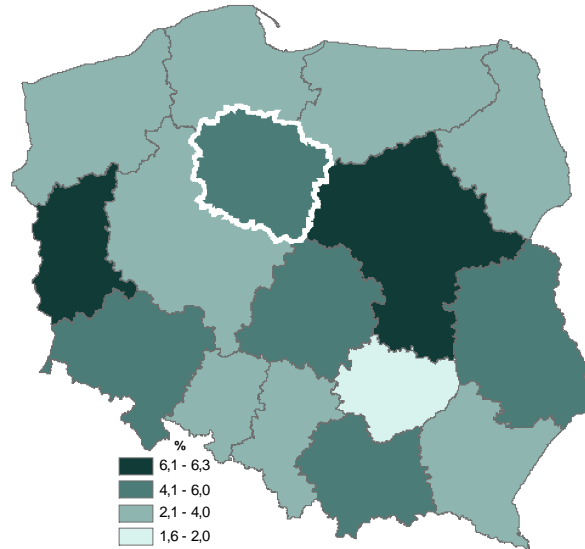

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w Podręczniku Oslo, jednym z wskaźników pozwalających na ocenę efektów działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa w zakresie unowocześnienia asorty-

mentu produktów oraz ich konkurencyjności jest **udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych** w przychodach ze sprzedaży ogółem.

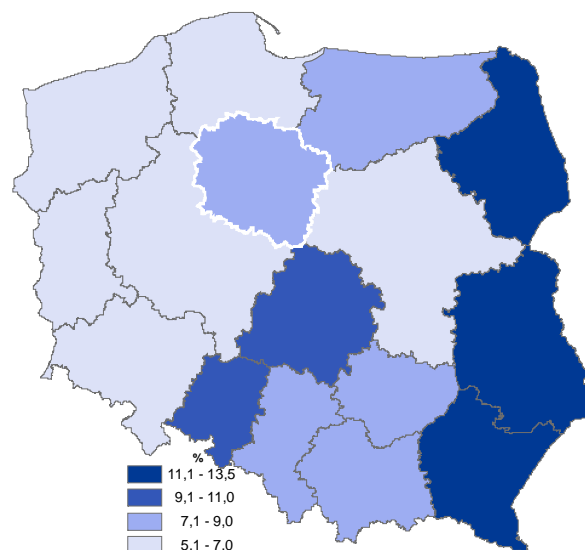
Udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w latach 2011-2013 w przychodach ze sprzedaży ogółem w mikroprzedsiębiorstwach w 2013 r.

W 2013 r. w mikroprzedsiębiorstwach województwa kujawsko-pomorskiego przychody ze sprzedaży nowych lub istotnie ulepszonych produktów, wprowadzonych na rynek w latach 2011-2013 stanowiły 4,1% ogółu przychodów ze sprzedaży. Było to o 0,1 p.proc. mniej niż w Polsce. Przychody te obejmują przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług) oraz przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów.

W mikroprzedsiębiorstwach województwa kujawsko-pomorskiego niemal na poziomie średniej krajowej kształtował się również udział przedsiębiorstw, które w latach 2011-2013 korzystały z **publicznego wsparcia dla innowacji** w liczbie mikroprzedsiębiorstw ogółem.

Udział przedsiębiorstw, które korzystały z publicznego wsparcia dla innowacji w liczbie mikroprzedsiębiorstw ogółem w latach 2011-2013

Pomoc publiczna polega na wspieraniu przez władze publiczne działalności przedsiębiorstw, w tym także działalności innowacyjnej. Wsparcie dla działalności innowacyjnej wiąże się z tworzeniem dla przedsiębiorstw lepszych warunków do wprowadzania innowacji, stwarzając preferencyjne i uprzywilejowane, w stosunku do rynkowych, warunki prowadzenia wspomnianej działalności. Zgodnie z zakresem prowadzonych badań, publiczne wsparcie dla działalności innowacyjnej może pochodzić od instytucji krajowych (w tym od jednostek szczebla lokalnego i centralnego) oraz z Unii Europejskiej (w tym z VII Programu Ramowego Badań i Rozwoju Technologicznego Unii Europejskiej). W kujawsko-pomorskim udział mikroprzedsiębiorstw, które w latach 2011-2013 korzystały z publicznego wsparcia dla innowacji w liczbie mikroprzedsiębiorstw ogółem wyniósł 7,3%. Było to o 0,2 p.proc. mniej niż w Polsce.

Autor opracowania: *dr Wiesława Gierańczyk,*

— Referat Analiz i Badań Regionalnych, tel. 56 6117128

Redakcja merytoryczna techniczna, skład i grafika komputerowa: *Dariusz Klamecki, Adam Mańkowski*
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl, tel. 52 3669400